

Kommissorium til trepartsdrøftelser om arbejdsmarkedsintegration

I Danmark har vi en tradition for, at lønmodtagerne, arbejdsgiverne og politikerne tager fælles ansvar for væsentlige samfundsspørgsmål. Det har været med til at skabe mulighed for høj beskæftigelse, velstand og velfærd.

Derfor er det fra regeringens side allerede ved tiltrædelsen tilkendegivet, at vi vil indkalde arbejdsmarkedets parter til trepartsdrøftelser for at løse nogle af de udfordringer, som Danmark står over for.

Regeringen ønsker at tilrettelægge trepartsdrøftelserne omkring prioriterede temaer, der skal søge løsninger på væsentlige samfundsudfordringer. Drøftelserne vil behandle et tema ad gangen. Der vil blive udarbejdet kommissorier for hvert enkelt tema, der skal drøftes.

En af de helt centrale udfordringer er den aktuelle flygtningesituation: Historisk mange mennesker søger i disse år mod Europa – og mod Danmark.

Derfor indledes trepartsdrøftelserne med temaet arbejdsmarkedsintegration af flygtninge og familiesammenførte. Regeringen vil efterfølgende fortsætte trepartsdrøftelserne om andre væsentlige udfordringer for arbejdsmarkedsintegrationen af andre grupper, herunder temaer som fx tilstrækkelig og kvalificeret arbejdskraft i hele Danmark og praktikpladser til unge.

---0---

Danmark ventes alene i år at modtage op mod 25.000 asylansøgere, mens det forventes, at op mod 17.000 flygtninge overgår til integration i kommunerne. Udviklingen medfører, at der i de kommende år også vil komme et stort antal familiesammenførte.

Det er en stor udfordring for det danske samfund. Ikke mindst fordi det danske samfund historisk har været alt for dårlig til at få flygtninge og familiesammenførte i job.

Integrationsindsatsen har langt fra virket godt nok. 28 pct. af flygtninge og familiesammenførte til flygtninge (i alderen 25-64 år) er i 2014 kommet i arbejde efter 3 års deltagelse i integrationsprogrammet. Til sammenligning er godt 75 pct. af personer med dansk oprindelse (i alderen 25-64 år) i arbejde.

De dårlige resultater er skadelige. Både for vores økonomi og for sammenhængskraften i vores samfund.

Samlet set står vi over for en historisk omfattende integrationsudfordring. Og måden, vi løser den på, bliver afgørende for, hvordan Danmark ser ud i fremtiden, herunder samfundsøkonomien og udviklingen af vores velfærdssamfund.

Der er brug for, at alle gode kræfter og bærende institutioner i samfundet står sammen om at finde nye løsninger på udfordringerne, så Danmark også i fremtiden kan være et samfund med en stærk sammenhængskraft, hvor alle, der kan, bidrager med deres arbejdskraft på de danske arbejdspladser eller i egen virksomhed.

Det er en afgørende forudsætning for styrket integration, at flygtninge hurtigst muligt efter, at de har opnået asyl, kommer ud på danske arbejdspladser og får opbygget de kvalifikationer og det netværk, der skal til for at kunne klare sig selv i det danske samfund.

Hvis det skal lykkes, kræver det, at regeringen og arbejdsmarkedets parter i fællesskab styrker mulighederne for, at nyankomne flygtninge og familiesammenførte – til trods for sprogvanskeligheder, manglende kompetencer og begrænset kendskab til det danske arbejdsmarked – får styrket mulighederne for at komme i job.

En forstærket indsats for de nyankomne flygtninge og familiesammenførte skal ske samtidig med, at vi fastholder et højt ambitionsniveau for at hjælpe ledige i Danmark med at få fodfæste på arbejdsmarkedet.

Temaer til drøftelse

Flygtninge og familiesammenførte til flygtninge har ofte ikke de kompetencer og den produktivitet, der kræves for at kunne opnå ordinær ansættelse på det danske arbejdsmarked.

Samtidig modtager godt en fjerdedel af flygtninge og familiesammenførte en virksomhedsrettet indsats i integrationsprogrammet.

For at få nyankomne flygtninge ud på arbejdspladserne – private og offentlige – er der behov at gøre integrationsindsatsen mere jobrettet, styrke virksomhedernes rammer til at ansætte flygtninge, herunder udvikle målrettede forløb, der anviser en konkret vej ind på arbejdsmarkedet, og sikre et bedre og mere fleksibelt samarbejde om den virksomhedsrettede indsats.

Øget beskæftigelsesfokus i integrationsindsatsen

Arbejdsmarkedstilknytning er afgørende for succesfuld integration. Der skal derfor ske et grundlæggende skift i måden, som vi møder nyankomne flygtninge og familiesammenførte på, så flere kommer hurtigt ud på arbejdspladserne.

Fremover skal nyankomne mødes med en forventning om, at alle kan og skal arbejde fra start. Udgangspunktet skal være, at der i indsatsen for alle nyankomne skal være fokus på job fra dag ét. Målet er at få flygtninge i beskæftigelse og undgå langvarig offentlig forsørgelse langt fra arbejdsmarkedet.

Den virksomhedsrettede indsats giver erfaringsmæssigt generelt de bedste resultater og skal derfor ikke afvente andre indsatser. Fx kan danskundervisning

eller sociale indsatser være relevante og nødvendige, men de bør ikke forhindre en virksomhedsrettet indsats, men derimod ske parallelt.

Bedre rammer for virksomheder til at ansætte flygtninge

For at understøtte, at flygtninge, hurtigst muligt efter de har opnået asyl, kommer i arbejde, skal der udvikles gode rammer for virksomhederne til at tilbyde nyankomne job.

Det skal drøftes, hvordan man – inden for rammerne af den danske model – kan give flygtninge og familiesammenførte, hvis kvalifikationer og produktivitet endnu ikke har et niveau, der modsvarer kravene på det danske arbejdsmarked, mulighed for en tidsbegrænset ansættelse med arbejdspladsopklæring, der kan løfte den enkelte til at varetage et job på almindelige vilkår.

Oplæringen skal ske i kombination med eksisterende muligheder for danskundervisning og anden basal opkvalificering, der understøtter en større forståelse for arbejdsmarkedet.

Vejen ind på arbejdsmarkedet kan samtidig understøttes af bedre afklaring af kompetencer og målrettede forløb, der anviser konkrete veje ind på arbejdsmarkedet. Det skal derfor drøftes, hvordan kendskabet til branchespecifikke jobmuligheder for nyankomne flygtninge og familiesammenførte kan styrkes.

Enklere og mere fleksibel virksomhedsrettet indsats

Det skal være så enkelt som muligt for virksomhederne at tage et socialt ansvar og bidrage i beskæftigelsesindsatsen med træningsforløb til flygtninge og familiesammenførte ude på arbejdspladserne, fx i virksomhedspraktik og løntilskudsansættelser.

Det skal drøftes, hvordan de nuværende regler for støttet beskæftigelse kan smidiggøres, samt hvordan den service, som jobcentrene yder til virksomhederne, kan styrkes.

Rammer for drøftelser

Inden for rammerne af ovenstående temaer skal trepartsdrøftelserne munde ud i konkrete initiativer, der styrker beskæftigelsen blandt nyankomne flygtninge og familiesammenførte.

Trepartsdrøftelserne sigter mod, at parterne tilslutter sig et fælles, forpligtende slutdokument. Regeringen vil efterfølgende søge tilslutning blandt partierne i Folketinget til forslag, der kræver lovændring.

Der sigtes mod at indgå en trepartsaftale om integration inden midten af marts 2016 med henblik på, at der kan gennemføres lovgivning i indeværende folketingssamling.

Der etableres en forhandlingskreds med følgende deltagere: LO (6 repræsentanter), FTF (2 repræsentanter), AC (1 repræsentant), DA (5 repræsentanter), KL (1 repræsentant), Danske Regioner (1 repræsentant), Lederne (1 repræsentant) og FA (1 repræsentant). Fra regeringen deltager udlændinge-, integrations- og boligministeren og beskæftigelsesministeren (forhandlingsleder).

En trepartsaftale skal holdes inden for de eksisterende økonomiske rammer og skal give et positivt bidrag til den samlede beskæftigelse.

Vurderingen af anbefalingernes betydning for beskæftigelsen og de offentlige finanser skal ske på baggrund af Finansministeriets regneprincipper.